

DE VICTORIA-WATERVAL.

Een der prachtigste natuurwonderen is voorzeker de reusachtige waterval der Zambesi, in de binnenlanden van zuidelijk Afrika, waaraan LIVINGSTONE, die hem voor eenige jaren ontdekte, den naam van "Victoria-waterval" heeft gegeven. In het vorige jaar werd deze waterval op nieuw bezocht door een duitsch reiziger, EDUARD MOHR. Hij bereikte hem, na een moeitenvollen tocht, den 19 Juni 1870. De twee volgende avonden werden grootendeels besteed aan het doen van astronomische waarnemingen, — waaronder een vijftwintigtal metingen van maansafstanden, — ten einde de breedte en lengte van de plaats des watervals nauwkeurig te bepalen. Als voorloopige uitkomst zijner berekening geeft MOHR:

Zuider breedte $17^{\circ} 55' 24''$

Ooster lengte $26^{\circ} 29' 53''$.

Ziehier nu de beschrijving welke MOHR van dezen reusachtigen waterval geeft.

"Thans mocht ik rustig het groote natuurwonder aanschouwen, dien geweldigen watertempel, welke hier midden in de wildernis is opgericht. De geheele lengte der vallijn, die van het Oosten naar het Zuiden en van het Westen naar het Noorden gericht is, bedraagt bijna een E. mijl; de valhoogte is 400 voet; de loodrecht opstijgende rotspleet, die het water opneemt, is tusschen 280 en 360 voet breed. Diep benedenwaarts raast de verbrijzelde watervloed verder; de stroom zelf boven den val loopt van Noord-Noord-West naar Zuid-Zuid-Oost.

“Staat men tegenover den waterval, dan is het alsof de naar beneden stortende golven over ons heen willen vallen. Zuidwaarts van den waterval en evenwijdig daarmede ligt in een schiereiland een weelderig tropisch bosch, welks bodem door tallooze sporen van buffels, rhinocrossen en olifanten dicht ineen getreden is. Daarover stort zich een bestendige regen uit, voortgebracht door het uit de diepte opstijgende waterstof, dat zich des te meer verdicht naarmate men den afgrond nadert, alwaar dan echter op eenen afstand van 120 voet het bosch met een lijnrechte grens ophoudt, daar verderop het met te geweldige kracht nedervallend water geen boomgroei meer veroorlooft.

“Wanneer hevige windvlagen voor een oogenblik den sluier van regen en waterstof open scheuren, en men dus vlak voor den afgrond staat, dan kan men eenen blik in de vervaarlijke diepte werpen, en ontwaart dan eene waterhel, zooals geene menschelijke phantasie kan uitdenken. Ongeveer in het midden van den stroom, dicht bij den waterval, ligt het met eenen weelderigen tropischen plantengroei overdekte Garden Island, waar de ontdekker daarvan, de beroemde DR. DAVID LIVINGSTONE, landde en een kleinen tuin met nuttige gewassen aanlegde, die echter door de tallooze nijlpaarden reeds lang verwoest en door andere voortwoekerende planten overdekt is. Eenige kleine rots-eilanden liggen midden in de vallijn, omschuid door den wild razenden vloed, die gestadig op hen instormt; maar op den top dier klippen verheffen zich toch, als waren zij symbolen van de zegepraal, de met bladeren gekroonde palmen, die koningsdochters onder de planten, en wiegelen, midden onder het gedonder van den waterval, hunne slanke stammen op bevallige wijze in de lucht.

“Den meest treffenden aanblik heeft men van het uiterste oostelijke punt van het westelijk schiereiland tegenover den val. Hier ziet men op de prachtigste wijze den grooten dubbelen regenboog in geheele kringen, omdat de horizont ontbreekt. Van het Westen komt hier de grootste massa des waters, van het Oosten eene geringere; op een overhangend rotsblok staande zien wij hen zich beide aan onze voeten vereenigen; tegenover ons, noordwaarts, staart men op den sneeuw-witten reuzenmuur der naar omlaag stortende watergordijnen, die in de diepte tot geweldige glaswolken uiteen spatten en over elkander heen rollen. De geheele watermassa stort zich nu in nauwe, donkere kloven, die steil en onbeklimbaar en slechts 270 voet breed zijn. Zij zijn de eenige weg dien het water nemen kan. Duister zien die klo-

ven met hunne loodrechte rotswanden er uit, maar in hare diepte rolt de heldere, van boven gezien zich donkergroen vertoonende Zambesi de aan den boei ontsnapte wateren verder.

“De indruk, dien deze hangende watermuren en waterzuilen, omraamd door eenen tropischen plantengroei en overwelfd door het blauw des hemels, op den beschouwer maken, laat zich niet in woorden wedergeven. Uren lang staart men er naar en elke minuut is het beeld nieuw; ook de regenbogen gaan heen en weder, wanneer de wind het waterstof op zijde waait. De indianen van Noord-Amerika noemen dit verschijnsel, dat zich ook aan den Niagara-val vertoont, “het aangezicht van den grooten Geest, dat boven de vloed en lacht”. Kan men zich poëtischer uitdrukken?

HG.

(PETERMANN'S *Mittheilungen* 1871. V. p. 167).